

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/47/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613206450
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8613206450.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 zastúpená Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie č. 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 7C/392/2013-26 zo dňa 12.05.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa v spojení s opravným uznesením č.k. 7C/392/2013-42 zo dňa 13.01.2015.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol: I. Žalobu zamieťa. II. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva a žalobca nemá právo na ich náhradu.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 1 písm.a/, § 2, § 3 ods.1, § 4 ods.1 písm.a/, § 9 ods.1, § 9 ods.2, § 15 ods.1, § 16 ods.1, § 17 ods.1 2,3, zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ust. § 44 ods. 8 zákona č. 233/1993 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a § 442 ods.1 Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa nezistil také skutočnosti, z ktorých by bolo možné právne ustáliť, že exekučný súd postupoval v exekučnom konaní nesprávne, teda, že sa dopustil nesprávneho úradného postupu. Súd prvého stupňa mal za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie) v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prietahy a žalobca v konaní ani nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu.

Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na základe ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Z uvedeného hľadiska žalobca existenciu zbytočných prietahov v exekučnom konaní nepreukázal.

Z uvedeného je zrejmé, že nebol naplnený ani prvý, zásadný predpoklad pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody, a to nesprávny úradný postup exekučného súdu, čo postačuje na zamietnutie žaloby.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody.

Žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým rozhodnutím o jeho návrhu na zmenu exekútora mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že si táto situácia vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného predloženia a preukázania. Ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu.

Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi postupom exekučného súdu v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Z dôvodu nepreukázania zákonných predpokladov / musia by splnené súčasne/ pre priznanie nároku za náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal v spojení s § 151 ods.1, ods.2 O.s.p., podľa ktorého, o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalovaná, ktorá mala v konaní plný úspech si uplatnila nárok na náhradu trov konania, avšak v zákonnej lehote od vyhlásenia rozhodnutia ich nevyšlila, preto súd vychádzal z obsahu spisu. Keďže súd zistil, že žalovanej zo spisu žiadne trovy nevyplývajú, rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal a žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na ich náhradu, pritom súd nie je viazaný rozhodnutím o priznaní náhrady trov konania žalovanej.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Právne odôvodnil svoje odvolanie tak, že došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. Namietal, že postupom súdu bola mu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 221 ods.1 písm.f/ O.s.p. v spojení s ust. § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p.), zároveň, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods.1 písm.h/ O.s.p. v spojení s ust. § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p.). Zároveň, že nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (ust. § 205 ods.2 písm.c/ O.s.p.) a napokon, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 205 ods.2 písm.f/ O.s.p.).

Žalobca namietal, že v merite veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Stav právnej neistoty existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca

vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Musí aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardnej ochrany základných práv v Európe a teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy atď. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá.

Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Okrem toho, ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde Slovenskej republiky bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 03.06.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo. Odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. podrobne upravujúceho podmienky pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu s touto je potrebné súhlasiť. Išlo by totiž o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto právneho predpisu zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013 a preto je priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy vzniknuté od 01.01.2013.

Súd prvého stupňa sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní pohyboval v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

V danom prípade nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní zákonnej lehoty stanovenej na rozhodnutie o zmene exekútora. Odvolací súd poukazuje na závery Ústavného súdu SR v rozhodnutí IV. ÚS 606/2012, kde Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Vo vzťahu k tej časti odvolania, v ktorej sa hovorí o potrebe rozhodnúť o návrhu žalobcu na prerušenie konania je potrebné dodať, že zo strany žalobcu takýto návrh v čase predchádzajúcim nariadenému

súdneho pojednávaniu doručený nebol. Takéto návrhy žalobca podával len v tých prípadoch, keď súdy nezohľadnili ním namietanú zaujatosť všetkých sudcov súdu rozhodujúceho konkrétnu exekučnú vec, v ktorej malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zakladajúcemu podľa tvrdení žalobcu nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. V prejednávanej veci námietke zaujatosti vyhovené bolo a vec prejednával iný súd než ten, ktorý konal v exekučnej veci.

K odvolacej námietke žalobcu, že ako dôkaz vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave a uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku a súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky, odvolací súd konštatuje, že znalecký posudok č. 1/2014 o výške vzniknutej škody, na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje, nebol v predmetnom konaní predložený. Preto sa odvolací súd odvolacími námietkami týkajúcimi sa znaleckého posudku nezaoberal.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal existenciu zákonných podmienok na priznanie mu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Uznesením č.k. 5Co/239/2014-39 zo dňa 25.11.2014 odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa na postup podľa § 164 O.s.p.

Odvolací súd konštatoval, že v danom prípade aplikujúc ustanovenie § 151 ods. 2 O.s.p. prvostupňový súd v písomnom vyhotovení rozhodnutia rozhodol, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva. V písomnom vyhotovení rozsudku prvostupňový súd však navyše do výroku o trovách konania zakomponoval aj rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania žalobcovi tak, že rozhodol, že žalobca nemá právo na ich náhradu.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní však nevyplýva, že by tento výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania žalobcu prvostupňový súd vyhlásil.

Preto odvolací súd aplikujúc ustanovenie § 222 ods. 3 O.s.p. rozhodol o oprave písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa § 164 O.s.p., keď je potrebné ponechať len výrok o trovách žalovanej a výrok o trovách žalobcu nebol predmetom vyhlásenia. Keďže vyhlásený rozsudok musí okrem výnimky vo vzťahu k trovám žalovanej podľa § 151 ods. 2 O.s.p. byť totožný s písomným vyhotovením rozhodnutia, bude úlohou prvostupňového súdu zosúladiť výrok o trovách konania tak, aby vyhovoval jednak ustanoveniu § 156 ods. 4 O.s.p., ale aj ustanoveniu § 151 ods. 2 O.s.p. Až po odstránení týchto väd prvostupňový súd vec predloží odvolaciemu súdu na ďalší procesný postup o odvolaní žalobcu.

Následne súd prvého stupňa uznesením č.k. 7C/392/2013-42 zo dňa 13.01.2015 opravil v poradí druhý výrok rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 12.05.2014 č.k. 7C/392/2013-26 tak, že správne znie: „Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva“.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením č.k. 7C/392/2013-42 zo dňa 13.01.2015 podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.